

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

juuli 2014 nr. 6 (159)

TÄNA LEHES

Intervjuu
peaminister
Taavi Rõivasega

Kihnu muuseum
tähistas
40. sünnipäeva
ajaloo-
konverentsiga

Kirikust avastati
kultuurilooline
leid

Kunstilaagri
pildid neljal
näitusel

Kihnu Jooksu
stardi andis
Jüri Jaanson

Evelin Ilves
tunneb end
kihnu riietes
suurepäraselt

Võimsad muljed
laulu- ja tantsu-
peolt

Kihnlased
Liivimaad
avastamas

Väike klass
Londoni
suurlinnas

Viienda Kihnu Mere Peo avas peaminister Taavi Rõivas

Viendat korda toimunud Kihnu Mere Pidul oli kirju nagu vikerkaar, kus said kokku erinevad ettevõtmised, meelde jäävad hetked, toredad imesed.

Asjalikke arutlusi, trillitralli, sportlikku hasarti, muusikat ja tantsu, rõõmu ja naeru jätkus terveks nädalavahetuseks.

Ka ilmataat oli mitmekesine ja jagas koos päikese ning soojusega ka tubli annuse tuult ja pani meregi tantsima.

Mõistagi, meri pidas ju pidu ja tahtis seekord laineledes peost osa saada, oli ta ju eelmised neli aastat toimunud leebelt vaikides pealt vaadanud.

Kihnu Mere Pidul oli see-

kord tõesti hästi tore, leidisid paljud pidulised, kes igal aastal on peost osa võtnud, esmakordselt osalunute jaoks lisandus uudsuse võlu.

Sel aastal osalesid merepeol olulised ja tuntud Eesti ühiskonnategelased nii kavasiseselt kui peokülastajana. Pärnumaa kaluritega kohtus põllumajandusminister Ivari Padar, Kihnu Jooksule andis stardi ja seal osales kahekordne olümpiahõbe Jüri Jaanson.

Pidulistena olid tulnud üritusest osa saama Eesti kõige tähtsamad paarid: president Toomas Hendrik Ilves ja Evelin Ilves, peaminister Taavi Rõivas ja tema elukaaslane Luisa Värk. Samu-

ti osales peol Eesti Panga president Ardo Hansson koos abikaasaga.

Ainulaadne oli see, et viienda Kihnu Mere Peo avas peaminister Taavi Rõivas.

Kõmulisemaks sündmuseks oli kiivrinäitus ehk mootorrataste rongkäik „Kiivrisõu ratastel – kiivriga või ilma?“, mis kasvas välja sügisel alanud saagast ja arutelust, kas telesaates „Osoon“ ilma kiivrita mootorrattaga sõitnud Uue-Matu Mare saab karistada või mitte.

Eks Mare sõitis kiivrita ka paljudes teistes filmiklippides, aga seekord esitas valvas televaataja kaebuse ja politsei algatas väärteomenetluse.

järgneb pöördel >>

Fotod: Anu Saare, Evi Lepa, Helydy Põlluste

<< algus esilehel

Mare karistus piirdus suulise noomitusega ja menetlus lõpetati, kuid kära loo ümber käivitas idee luua etnograafiliste motiividega kihnuvärane mootorrattakiiver. Selliseid uhkeid kiivreid rongkäigus osalejad kandisidki. Viimasel minutil tuli Kihnu naised oma mootor-ratastega toetama ka Harley-Davidsonide maaletooja Imre Laheäär.

Rüügikogu liige Laine Randjäär ütles, et sattus rongkäiku täiesti meelega ja ettekaevatsetult. Ta külastas kaks päeva enne motosõud Rotary klubiga Metsamaa talu ja nägi, kuidas lapsed kunstilaagris kiivreid tegid. „Olin kohal nagu naksti ja minu pähe sattus sama kiiver, millega ma FB-s üritusele reklaami tegin,“ rääkis Randjäär. Motosõus sai ta koha Jakob Jõgisuu tagaistmele, kes sõitis vanaisa mootorrattal.

Randjäär meenutab, kuidas ta 1981. aastal muusikakooli õpilasena Kihnus käis ja tema jaoks oli eksootika ning elamus, kuidas kihnu kõrtides naised mootor-ratastega sõitsid. „Ja nüüd 33 aastat hiljem võtsin siin osa mootorrattarongkäigust sellise ägeda kiivriga!“ rõõmustas ta.

Kihnu Mere Pidude ja selle

meeleolu peab endine kultuuriminister hästi toredaks. „Mare teeb ikka ausalt kõva tööd, see kultuuriruumide teema on mulle väga südame-lähedane ja Eestis hästi oluline,“ rääkis ta. Randjäär arutas, et Eesti väiksuse juures on suur rariteet, et meil on igas nurgakeses eriline ja omanäoline kultuur. Kui seda osatakse hoida, sellest lugu pidada ja järeltulevatele põlvetele edasi anda, siis me kestame. „Kihnus osatakse,“ lisas ta.

Kõige enam meeldib Randjäärle Kihnus kogukonna tunne. „Ja Kihnu naised - mitte ainult nende seelikud, kuigi visuaalselt ka need - aga Kihnu naiste ramm, hakka-masaamine, tugevus ja see vägi, mis Kihnu naistes on, meeldib mulle kõige rohkem,“ ütles ta.

Laada- ja toitlustusplatsilt jäi meelde kohvik Jõnnu Juures, kus leivad olid ühte kappi pannud Pihlaka talu, Kihnu Küek ja koolikokad Talvi ja Merike ning mitmed abili-sed.

Hästi tore, et Kihnu väikesed ettevõtjad ei hajunud laiali mitmesse pisikesse kohvikusse, vaid löid kampa ja tegid ühe suure ja korraliku söögikoha, kus toidud olid maitsvad ja valik rikkalik.

Seekord oli peoplats Kih-

nu sadamas kai otsas, päris meretuulte vallas. Esimesel peoõhtul, kui taevas säras täiskuu ja tuul õõtsus, tekkis Kukerpillide ja Virve esinemise ajal harras ja romantiline hetk, kui Virve üksinda ansambli saatel õrna häälega laulis. Rahvas tantsuplatstil seisis lummatult või tantsis vaid veidi. Tõesti, selles oli emotsionaalsust, ilu ja romantikat.

Pärast südaööd tantsitas rahvast ansambel Klots ning teisel õhtul löödi tantsu ansambli Klapp ja Zetod saatel.

Peakorraldaja Uue-Matu Mare ütles, et on üritusega väga rahul ja arvab, et nüüdsest saab see ainult veelgi paremaks minna. Ainsana jäi häirima kehv helivõimendus, mis ei arvestanud ekstreemsete tingimustega meretuule käes, kuid sellelegi probleemile on tulevikus lahendused olemas. Samuti on tal kahju, et kalurite võistlus ära jäi, sest meeskondi ei saadud kokku.

„Lõppkokkuvõtteks olen siiski üritusega väga rahul, toetajaid tuleb üha juurde, mille tõttu meeskonna võimetus üha paraneb ning see tõttu saavad tulevased peod vaid paremaks muutuda,“ ütles Mare.

Anu Saare

Taavi Rõivas: mandriinimestel on palju kihnlastelt õppida

Esakordselt ja eraviisiliselt koos perega Kihnut külastanud peaminister Taavi Rõivas loodab peatselt pikemaks ajaks saarele tagasi tulla. Peaministri pere ostis endale muuseumist Kihnu rahvariided: Taavi Rõivas troi ning elukaaslane Luisa Värk ja tütar said selga kordid.

Peaminister Taavi Rõivas, mis Teid Kihnu tõi?

Mind tõi Kihnu kihk näha seda saart, mida me kõik Eestimaal teame, aga kus paljud pole jõudnud veel siiani külas käia ja peab tunnistama, et ka minu jaoks on Kihnu külastus esimene. Mul on hea meel, et see viga sai lõpuks parandatud ja sellest, mis ma siin juba näinud olen, on mul tekkinud kindel teadmine, et siia ma tulen kindlasti tagasi.

Mida näinud olete?

Olen näinud, et Kihnu inimesed oskavad meist, mandriinimestest, palju paremini hoida oma pärandit, hoida esisade tarkust ja kombeid ja seda ilu, mida kantakse edasi kasvõi rahvariiete mustrites. Seda kõike on mandriinimestel põhjust kihnlastelt õppida.

Kui kauaks on Teil mahti saarele jääda?

Külastus on lühem, kui tahaksin ja sellest on kahju. Kihnu on nii popp saar, et kui tuleb idee tulla, siis öömaja ei saagi.

Loodan, et lähiajal tekib võimalus tulla mitmeks päevaks, sest vaatamist on siin nädalate kaupa.

Kas siis tõesti peaministrile ei leitud öömaja?

Mulle öeldi, et see on keeruline. Nägin ise ka, et mandri poolt tulles ootavad inimesed järjekorras ja praamid on puupüsti täis.

Kihnu on väga populaarne ja öömajale on palju tahtjaid. Usun, et see kohalikele meeldib, sest Kihnu inimesed on külalislahked

Arvasin, et sportlik peaminister osaleb ka Kihnu jooksul.

Mul alguses oli see plaan küll, aga kui öeldi, et öömisega on probleem, siis loobusin sellest ideest, aga alati on hea järgmiseks korraks midagi tagavaraks jätta. Kihnu jooksu distants on päris paras ja see saab raske olema.

Vaatasin ka eelmiste jooksude aegu ja näha on, et päris sõrgiga seda distantsi ei läbita ja tõsiseid jooksumehi ja -naisi on tulemas. See on täitsa tõsine jooks ja omal kohal teiste Eesti jooksude hulgas.

Kas Kihnu naiste laul on nähtud?

Olen seda mandril mitmel korral kuulnud ja näinud, aga Kihnu saarel kuulsin esimest korda muuseumis (kunstinäituse avamisel A.S.).

Loodan Kihnu naiste laulu siin veel korduvalt kuulda ja küllap jõuan veel.

Mis täna veel plaanis teha on?

Kindlasti Virve kontserti kuulata, sest see oli üks suur põhjus, miks tulime. Öhtuse peo tahaks ära pidada koos kihnlastega. (Peaminister lahkus Kihnust kaatriga südaöö paiku.)

Kas seisate peaministrina Kihnu murede ja probleemide eest?

Kihnu inimeste soovid ja mõtted on ilusti Toompeale jõudnud ja võib kindel olla, et meie valitsus jätkab head koostööd Kihnu inimestega ja kui on muret kurta, võib julgelt minuga ühendust võtta.

Anu Saare

Kihnu muuseum pidas 40. sünnipäeva

Kihnu Mere Peo ürituste jadas tähistas Kihnu muuseum oma 40. sünnipäeva ajalookonverentsi ja mõnusa sünnipäevapeoga.

Sünnipäevapeol tõdeti taas, et Kihnu muuseum on eriline teiste omasuguste seas. „Kuskil mujal muuseumis ei saa segamini minna päriselu ja eksponaadid, sest tihti on meie vitriinis samasugused põlled, tanud, rätikuid, kui selle seljas, kes vitriini vaatab,“ ütles Kihnu muuseumi juhataja Noodi Maie sünnipäevakülastajatele. Ta rõhutas Kihnu inimeste tähtsust muuseumi tekkimisel ning püsimisel ja ütles, et muuseumil on tänapäeval täita väga oluline roll – olla sild mineviku ja tänapäeva vahel, ühenduslülid saare elanike ja külastajate vahel.

Maie ütles, et tema süda on muuseumi praeguse käekäigu pärast rahul – muuseum on kihnlaste kokkusaamiskohaks, seal toimuvad töötod, üritused, külastajaid turistide käib väga palju, kõik

Foto: Silvia Paluoja / Pärnu Postimees

toimib just nii, nagu peab. Küll tunneb ta muret selle pärast, et Kihnu ajalugu pole teaduslikult uuritud ja kokku on kogutud vaid erinevaid ajalookilde, mis terviklikku pilti ei anna.

Ajaloolased Aldur Vunk ja Aivar Kriiska on Kihnu ajalugu uurinud kõrvalharuna,

vaja oleks leida keegi, kes võtaks saare ajaloo uurimise põhiteemaks. See oligi olulisem põhjus, miks muuseumi sünnipäeval ajalookonverents kokku kutsuti.

Maie hinnangul oleks praegu väga soodne aeg, sest pärimusega tegelejaid on palju: Kihnus tegutsevad sihta-

sutused ja loodud on pärimuskool.

Kuidas muuseum sündis?

Mis siis 40 aastat tagasi juhtus ja kuidas Kihnu omale muuseumi sai? Kuna oli nõukogude aeg ja 70ndatel valitses ideoloogia, et kihnu keel

Muuseum tähistas sünnipäeva ajalookonverentsiga

Kihnu muuseumi juhataja Noodi Maie sõnul oli konverentsi idee kokku kutsuda teadlased ja ajaloolased, kes huvituksid saare ajaloost ja vanemast Kihnust. „Kihnu kohta on palju küsimusi, nagu näiteks Rootsi asustus,“ tõi muuseumi juhataja näite.

Kihnlaste keskajal ja tolleaegsest Rootsi asutusest pidaski konverentsil ettekande Pärnu muuseumi direktor filosoofiadoktor Aldur Vunk. Ta rääkis, et Vana-Pärnus elanud rootslastest majaanikud on suure tõenäosusega olnud Kihnust pärit hülgekütid, suhtlemine oli kaubanduslik ning Kihnust transporditi suurtes kogustes hülgerasva.

„Kihnus oli keskajal sama-

aegselt kaks asutust – Eesti ja Rootsi,“ ütles Vunk. Seda tõendab ajalooline fakt, et Vana-Pärnu kaupmeestele kuulunud laev peeti kinni kahtlustusega, et tegemist on Rootsi mereröövlitega, kuid tegelikult olid laevas Rootsi päritolu kihnlased. Samuti on ju Kihnus Rootsi külaaja rootsipäraste nimedega kihnlasi.

Kihnu koolidirektor Toomas Pajula tegi konverentsil ettekande Kihnu kiriku ikonostaasist. Pajula rääkis, et Kihnu kirik on selle poolest väga omapärane, et mindi üle luteri usust õigeusule, aga palju luteriaegset atribuutikat jäi kasutusse, näiteks tagakambris olev altar ja osad pildid, mis pühitseti ikoonideks. Näiteks Peet-

ruse, Pauluse ja Jumalaema pildid olid õigeusule vastavate kaanonite järgi joonistatud ja muutusid pärast pühitsemist ikoonideks.

Kolmanda ettekande tegi Tartu ülikooli dotsent filosoofiadoktor Pärtel Piirmäe, kes rääkis ajaloolisest hülgeküttimisest, tuues näiteid Gotlandilt.

Aldur Vunk hindas ajalookonverentsi väga huvitavaks. „Ajaloost peab rääkima, muidu tuleb välja, et keegi ei tea ega mäleta, nagu ka täna välja tuli. Tegelema peaks sellega, kust Kihnu asustus pärit on – seda ei tea ju praegused kihnlased ega teisedki,“ rääkis Vunk.

Toomas Pajula sõnul loodeti konverentsi ette valmistades, et osalema tuleb palju

kihnlasi ja seega saab teha kergelt populaarteadusliku, mitte aga tõsiteadusliku konverentsi.

„Lootsime selle suunata Kihnu rahvale, et nad saavad huvituda oma maast, aga välja tuli nagu alati – see läks juhuslikele turistidele ning kuulajate seas olid vaid mõned kihnlased.“

Ajalookonverentsi kokkukutsumise üks mõte oli leida huvilisi, kes Kihnu ajalugu tõsisemalt uurima hakkaksid. „Paraku selleni me veel ei küündinud,“ ütles Pajula.

Maie sai tagasisidet, et Kihnus leidis huvilisi küll, paraku olid nad merepeo üritustega rakkas ega saanud konverentsil osaleda.

Anu Saare

on vaja välja juurida, ei olnud muuseumi loomine kerge. „Paljud olid muuseumi vastu, sest selle olemasolu soodustab keele ja kultuuri säilimist,“ rääkis Maie.

Tegelikult alustas vanavarakogumist ja ülesjoonistamist Kihnus juba 1921. aastal Voldemar Haas, kes kogutu viis Eesti Rahva Muuseumi. Sama tegi hiljem Theodor Saar, kes kirjutas tuhandeid ülestähendusi ja muistendeid Kihnu kohta, arvatades toona samuti, et muuseumid peavad olema ainult suurtes linnades ja keskustes.

See arvamus muutus 70ndatel aastatel, kui Kihnu kolhoos Nõukogude Partisan liideti Pärnu Kaluriga ja kohaliku elu üle otsustamine kandus Kihnust ära.

„Siis tekkisid muremõtted ja rahvas muutus oma tuleviku pärast valvsaks ja leiti, et peab olema koht, kus mäletada vana elu,“ jutustas Maie.

Muuseumi asutajateks olid Kaerametsa Veeda (Theodor Saar) ning tolleaegne Pärnu muuseumi direktor Omar Volmer, kes said innustust Kihnu-Ruhnu mängude ajal korraldatud käsitöönäitustest ja vanavara ning rah-

variете rohkusest Kihnu taludes.

„Võõrastele tundus see näitus nii tore, omade jaoks tavaline, nagu ikka,“ lausus Noodi Maie.

Saar tegi ettepaneku noorele kooliõpetajale Anne-Mari Buravkova, kes jäi muuseumi juhatajaks 33 aastaks. Tema käe all kasvas muuseum ühest eksponaatide toast viietoaliseks koduloomuuseumiks.

Anne-Mari Buravkova rääkis, et tegelikult sündis alge muuseumist juba 1972. aasta sügisel, mil Kihnu koolipeere uude majja kolis ja vana maja tühjaks jäi. Esialgu töötas ta vaid suvel teatud nädalapäevadel kaks tundi ja vajadusel sõideti Anne-Marile koju järele.

„Ükskord tulin just saunast, kui oli vaja ekskursiooni teha. Õnneks tuldi autoga, muidu ma poleks märjana läinud,“ meenutas ta. Esimese suve töötas ta palgata ning omast vabast tahtest ja ajast.

Kui 1974. aastal peeti kolhoosi 40. sünnipäeva avatipidustuste käigus kahetoaline muuseum ja Buravkova sai ametlikult juhatajaks. Pidustused kestsid mitu päe-

va: 13. juulil avati Kihnu Jõnnu mälestuskiivi ja 14. juulil muuseum.

Anne rääkis, et eksponeeritud kogunesid tasapisi, inimesed töid esemeid kodudest ja palju abi oli õpilastest, kellele ta igapäevaselt tundi andis.

Anne ütles, et muuseumi praeguse käekäigu üle on tal hea meel ja rõõm südames. Kuigi muuseumi remont oli vägagi kauaoodatud, võttis tal silmad märjaks, kui nägi, et töömehed nii koduseks saanud põrandaid välja lõhkusid.

„Kahju oli vaadata, mul oli iga küngas ja lohk nendel põrandatel tuttav ja seepärast lubasin endale, et ei lähe enne vaatama, kui muuseum valmis saab,“ rääkis Anne.

2007. aastal tuli tööle Maie Aav, kes amortiseerunud ja ainult suvekuudel avatud olnud majale rekonstrueerimisprojekti ette valmistama asus.

Suurremont algas 1. septembril 2008 ja põhjaliku uuenduskuuri läbi teinud muuseum avati 20. juunil

2009.

Hoone esimene korrus jäi täielikult külastajate päralt, teisel korrusel paiknevad nüüd muuseumi töötajate kabinet, seminariruum, lugemissaal pärimuskultuuriga tutvumiseks ja panipaigad.

Maie sõnul on 40 aastat kohalike pisikeste armsate koduloomuuseumide hulgas täiesti arvestatav vanus, väikesed muuseumid on enamasti nooremad ja paljud on ka ära kadunud. „Meile annab jõu, et pärimus elab külas sees ja väljaspool muuseumi,“ leidis Maie.

Kihnu muuseumi peetakse Eesti üheks ilusamaks väikeseks koduloomuuseumiks.

Küsimusele, mida muuseumile sünnipäevaks peaks soovima, vastas Maie, et palju inimesi, kes muuseumi tulla tahaksid ja et see oleks mõnusaks kokkusaamiskohaks. Kihnu muuseum seda ongi.

Anu Saare

Kirikust avastati kultuurilooline leid

Foto: Silvia Paluoja / Pärnu Postimees

Kihnu kirikust pöönin-gulae vahelt avastati väärtuslik kultuurilooline leid: kirikurüüse pakitud paberrahapak, kaks korjanduskarpi, 1852. aastal trükitud piibel, hõbedast armulaualeiva alus koos noaga.

Ajaloolasest Kihnu kooli-juht Toomas Pajula ütles, et leiul on Kihnu jaoks kultuurilooline väärtus ja see jääb Kihnu kogudusele. Rahatähed on pärit Saksa okupatsiooni ajast reichsmarkades ja penningutes, korjanduskarpides on münte on umbes 3000 ja paberraha 700 - 800 kupüüri. „See on selle aja kohta suur summa ja arvan, et kihnlastel omal ei olnud nii palju raha käes,“ rääkis Pajula. Ta arvab, et tõenäoliselt kinkisid Saksa sõdurid raha kirikule tänutäheks hoolitsuse ja abi eest. Sõdurid võisid minna Sõrve sääre lahingutesse ja nii suur raha oleks neile koormaks ja muureks kaelas. Ajalehepaberid müntide ümber pärinevad 1941. aastast, korjanduskar-

pides olev raha on üle loetud ja 10-20 kaupa kokku pakitud, paberraha on jäänud nutsakusse.

Kuna raha on pakitud kirikurüüsse, on suur tõenäosus, et seda tegi tolleaegne kirikuõpetaja, lootuses seda hiljem kasutada. „Venelased tulid sisse, tõid oma rubla kaasa ja selle rahaga polnud kirikul enam midagi teha,“ rääkis Pajula.

Pajula hinnangul ei tule tõde leiu peitmisest kunagi päevavalgele, sest siis oleks see juba pärast Eesti iseseisvumist juhtunud. „See inimene oleks vabadsaja alguses seda lugu rääkima tulnud, aga.... seda inimest ei ole enam,“ ütles ta.

Suur kullatud ja kaunistatud neljast evangeeliumist koosnev piibel on trükitud Moskvast 1852. aastal ja seda on vähe kasutatud. „Loodetavasti on kirik nii lahke ja jätab selle muuseumisse inimestele vaatamiseks,“ pakkus Pajula.

Toredaks ja emotsionaalselt väärtuslikuks leiuks peab Pajula suurt hõbedast

armulaia alust ja nuga, millega armulaualeiba lõigati. „See võis olla sada aastat kasutuses ja paljud kihnlastel on selle pealt saanud armulaua leiba,“ rääkis ta.

Pajulal on kahju, et remondimehed võtsid rahapataka ise lahti ja sobrasid seal sees ega kutsunud teda kohe kohale, sest sellest, kuidas raha pakiti, oleks palju olulist välja lugenud. „Oleks saanud teada, kas raha oli kiiruga pakitud või on peitjal aega küll olnud,“ tõi ta näite.

Pärast leiu avastamist helistasid töömehed oma ülemusele, kes omakorda õigeusu kiriku kantslerit teavitas ning leid Kihnust ära taheti viia. Pajula eestvedamisel pandi kogu leid luku taha, kindluse mõttes peitis ta esialgu luku võtmegi ära ja nüüdseks on kindel, et leid jääb Kihnu. „See kuulub Kihnu kogudusele, seda pole kellegi õigust endale nõuda,“ kinnitas ajaloolane.

Anu Saare

Kunstilaag

Kihnu Mere Peo eel peetud kunstilaagri pildid seati koguni neljale näitusele: muuseumi välisseinetele, Liisi laevale, Metsamaa tallu ja Kihnu tuletorni juurde.

Kõige suurema väljapaneku said Kihnu muuseumi välisseinad ja seal juures avati ka näitus „Kihnu läbi naivisti pilgu“.

Kunstiakadeemia õppejõud ja laagri juhendaja Jaak Visnap võrdles Kihnus peetud kunstilaagreid laulupeoga. „Ka kunstilaagris enne harjutati ja õpiti maalimist ja siis tuldi näitustega välja - see on võimas tunne,“ ütles ta. Ta kiitis laagris osalejaid ja ütles, et sellised inimesed ei ütle mitte kunagi, et nad ei saa kunstist aru. „Nad teevad juba praegu nii vägevast kunsti ja kui inimene ei ütle mitte kunagi, et ei saa kunstist aru, oleme lisaks laulu-rahvale ka kunstirahvas,“ lausub kunstiopetaja.

Visnap ütles, et Kihnu saarel on kasvanud mitu andekat kunstnikku, näiteks Jaan Oad ja Endel Tehvand, ja selleks, et kunstitraditsioon saarel jätkuks ja uusi tegijaid sirguks, tegeletaksegi noorte õpetamise ja kunstilaagritega.

Jaan Oad oli tema hinnangul mees, kes omas suurt kunstilist nägemust, kuimaa- lis mehi hülgeid kütimas, laevaehitusel või kõrtsilaua taga, ja kes paljud pildid tegi Kanadas mälu ja fotode järgi, igatsedes oma Kihnu saart taga. „Naivist on üks tore inimene, kes ütleb, et teda see akadeemiline möga ei huvita ja tahab maalida nii, nagu tema teeb. See on ehe siiras aus kunst, mida võib jääda tundideks imetlema,“ tõlgendas kunstnik naivistlikku kunstivoolu.

Lisaks Kihnu lastele ja Pärnu kunstikooli õpilastele osales kunstilaagris ka kaks täiskasvanud meest.

Üks neist on Jaan Oadi nimekaim ehk Koksi Jaan, kes

agri pildid neljal näitusel

kahe päevaga maalis viis pilti, mida saab näha parvlaeval Liisi. „Arvestades, et Koksi Jaan pole 25 aastat pintslit käes hoidnud, on need väga vahvad tööd,“ hindas Visnap. „Teine mees on Edurd Köster ehk Koigu Ets, kes jättis heinatöö kus see ja teine ja ütles, et maalimine on hingele kõige tähtsam ja tuli ning tegi vägeva teose. Nende meeste üle on mul hea meel.“

Kunstilaagris disainiti ja kaunistati ka kiivreid motosõu jaoks. Lisaks Jaak Visnapile juhendasid õpilasi Tiidu Leis, Tiina Saidla ja Kadri Alesmaa-Visnap.

Kunstinäituse avamisel osalesid ka peaminister Taavi Rõivas ja presidendiproua Evelin Ilves.

„Evelin, ainuüksi sellepärast, et tuled meie pildile,

saad kingituseks kena majaka pildi,“ kutsus paljasjalgne ja värviplekkidega kombinisoonis kunstnik Visnap ja palus Taavi Rõivasel fotograafi rolli täita. „See on ajalooline pilt, tavaliselt tehakse peaministri pilti, nüüd teeb tema.“

„Ja nüüd peaks olema naeratus, mis oleks näha mandrile välja,“ ärgitas Rõivas kunstilaagri rahvast foto peal naeratama.

Näitused kunstilaagri piltidega jäävad avatuks augusti keskpaigani.

Järgmise aasta kunstilaagri teema on postkastid ja pereinäitused. Kavas on ära kaunistada kihnlaste postkastid ja võtta kasutusele vanad pereinäitused.

Anu Saare

Kihnu Jooks taas rahvarohke

12. juulil toimus traditsiooniline Kihnu Jooks. Meile suureks auks oli jooksjaid tulnud tervitama ja ise ka jooksust osa võtma endine tipp-sportlane ja riigikogu liige Jüri Jaanson.

Vaatamata lõõskavale päikesele ja peomeeleolule, oli rahvast kogunenud sadamasse starti päris hulka, 45 naist-meest, kes olid nõus läbima 11,8 kilomeetri raja. Juba stardimärguandest vähem kui kolmveerand tunni pärast olid esimesed jooksjad sadamas tagasi.

Kõige kiirem mees oli Re-

get Roomet, ajaga 43.45,2, tema kõrval kohe Kaupo Sasmin 43.45,8. Kolmandaks tuli Jaanus Mäe. Meesveteranide kolm esimest olid Erko Õunapuu, Urmas Telling ja Jüri Jaanson. Õrnema soo esindajatest jõudis finišisse esimesena Rosalin Sild, teise- na Kaisa Rääk. Kolmas oli Kristel Klein, kes oli ka kõige kiirem Kihnu naine. Teine Kihnu naine Irina Tuulik sai naiste arvestuses viienda koha.

Naisveteranide esimene oli Eva Piirimäe, teise-kolmandana lõpetasid sõbraliikluse koos Mairis Kangro ja Merle Rallmann. Noortest

võitis Kihnu juurtega August Vesik, tema järel Annaliisa Vask ja Bruuno Pugal. Kihnu juurtega võistlejaid oli teisigi: Silver Köster, Karl Sutt ja Alden Jõgisuu. Esimene pälvis ka Kihnu kõige kiirema mehe tiitli.

Laste jooksust võttis osa 21 last. 7-10 aastaste seas olid esimesed kolm Olavi Tanel Kask, Taimar Laos ja Laura Kallas. 11-15 aastastest võitsid Marlon Tamme, Albert Erepuu ja Katariina Visnap.

Mudilasi vanuses 2-6 oli rajal 15 ja võitjad olid nad kõik.

Lääne Veera

Suure peo

Juuli alguses toimunud laulu- ja tantsupeo juhtimõte oli „Aja puudutus. Puudutuse aeg“.

Minu osalemine sel peol oli küll tõeline puudutus ajast, sest tahtmine laulukaare alla saada tekkis juba lapsepõlves, kui mamma pilte näitas ja jutustas, kuidas tema lapsena juba laulupeol laulis ja oma isaga pillipeol kaasas käis. Mina tahtsin ka. Kohe niipalju tahtsin, et kui Jaanus Jantson poolteist aastat tagasi laulukoori kutsus, ei kahelnud ma hetkekski. Kuna mul on ka ajast alatihtu puudus, siis laulukoor „Ajapuudus“ sobis mulle imehästi. Nagu kõigil kooridel, kes soovisid suurele peole pääseda, toimusid ka meil laagrid, kus laule usinalt õppisime ja oli kaks ettelaulumist, kus pidime enda oskusi dirigentidele näitama.

Tänu Untsakate segakoorile „Ajapuudus“ saingi sel laulupeol oma lauluhääle lahti lüüa. Oli ikka võimas küll, kui see maailma suurim laulukoor ühiselt hääle lahti lõi ja laulud need kõlada said. Seda tunnet ei saagi kirjeldada, seda peabki ise kogema. Pärast kontserdi lõppu jaltas see paarisajatuhandeline rahvamass ühiselt lauldes lauluväljakult kesklinna poole, isegi trollis ja ööbimiskohas ei tahtnud laulud vaibuda.

Kihnu jooksule stardi andnud ja oma vanuseklassis kolmandana lõpetanud **Jüri Jaanson** ütles, et tema jaoks oli rada mõnus ja ekskursioon ümber saare on tehtud.

„Tempo oli mulle sobiv, sain alguses ennast ilusasti liikuma ja nii ma siis matkasin - tõesti väga mõnus oli,“ lausus Jaanon..

Ilmaolusid pidas Jaanson ideaalseteks, polnud suurt palavust ja puhus kerge tuuleke. „Kõik mu olümpiamängude stardid on eranditult olnud oluliselt palavama ilmaga,“ lausus kahekordne olümpiahõbe.

Mõnusaks teeb Jaansoniga jaoks jooksudistantsi, et enam ei pea ta võidu nimel pingutama. „Need ajad on möödas ja olen oma mõnusas tempos, nii nagu tuleb. Teen sporti enda ja oma tervise jaoks.“

kaunid muljed

Kui ikka Kihnust peole minna, siis ega saa ikka ühe peoga piirduda. Ühes laulu- ja tantsupeoga toimus 3.-5. juulil Tallinnas ka Pillipidu. See on rahvamuusikute pidu suure üldpeo sees, kus olid väljas päris oma kontsertide ja kavadega ning rikastati pillimänguga kogu peonädalat. Kokku oli rahvamuusikuid Pillipeol üle poole tuhande. Umbes pooled neist moodustasid suure rahvamuusikute koondorkestri, mis koosnes erinevatest ansamblitest ja külakapellidest üle Eesti. Eraldi pilliliikidena oli peol esindatud kanded, viiulid, akordionid, mandoliinid ja eesti lõõtspillid. Kuna lõõtspilli- ja mandoliinimängijate arv on viimase viie aastaga Eestis märgatavalt kasvanud, siis olid need pillid nüüd ka esimest korda laulu- ja tantsupeol eraldi liigina väljas!

Möödunud sügisel Tallinna Lõõtsaklubi uksest sisse astudes, ei osanud ma veel Pillipeol osalismisest isegi mitte unistada, olin ju äsja endale eesti lõõtspilli muretsenud ja mängus päris algaja. Esimesed loodki, mis ette mängiti, tundusid ikka liiga keerulised. Käegaloõmise tunnet aga ei tekkinud kordagi, mõtlesin, et õpin vähemalt paar lugu selgeks, kui pillipeole ei pääse, siis saan repertuaari vähemalt ilusad lood lisaks. Lõõtsamängijatel oli kaks suurt eelproovi Põlvas, kuhu kogunesid üle Eesti kõik lõõtspillimängijad, kel soov peole pääseda. Viimases proovis toimus ka ettemäng, kus selgitati välja, kes on suutnud vajalikul tasemel lood ära õppida ja pääseb suurele peole. Oli ka käegaloõjaid. Minu jaoks jäi igatahes värisemine, kui pidin komisjoni ees oma pillimänguoskusi näitama, aga õnneks läks kõik väga hästi ja peole ma pääsesin.

Sain üles astuda paarisaja rahvamuusikuga koondorkestris kui ka Eesti lõõtspillide liigikontserdil. Lõõtspillimängijad on pühendanud käesoleva aasta Eesti ühe kuulsaima lõõtsamängija Karl Kikka 100. sünniaastapäevale. Tema auks õppisimegi just tema järgi pillipeol kõlanud lood. Kui August Teppo oli see mees, kes eesti lõõtspilli valmis ehitas, siis Karl Kikas mängis selle pilli eestlaste südamesse ja kuulsaks.

Orisselja Reet

Evelin Ilves tunneb end kihnu riietes suurepäraselt

Mere Peol osalenud Evelin Ilves ütles Kihnu Lehele, et tunneb end kihnu riietes ideaalselt ja kavatses rahvariiete täiskomplekti kanda pidulikel sündmustel edaspidigi.

Foto: Mikko Mäkelä, Delfi/Eesti Ajalehed.

Kihnu kõrti on Evelin Ilves varemgi kandnud, rahvariiete täiskomplekt sai valmis just laulupeoks, mil ta need esmakordselt selga pani. Lisaks kõrdile ja põllele kandis presidendiproua tanu, käiseid koos rätikuga, sukki ja pastlaid.

„Mare pani mind riidesse, aga see võttis tund aega,“ rääkis Evelin Ilves. Kogu riietumisprotsess võeti videosse, et presidendiproua oskaks edaspidi kihnu riideid õigesti selga panna. „Tundsin end nagu Kihnu supermodell,“ naeris ta.

Evelin Ilvese rahvariided on valminud mitmete Kihnu käsitöömeistrite osavate käte abil. Käised ja tanu tegi Rannametsa Maire, sukad ja vöö kudus Vana-Roo Aime, pastlad valmistas Kaia Jaan. Tuletornist ostetud kõrdi valmistas Tallemae Leida ehk Ruõtsi Leeda. Kõrdi aitas parajaks õmelda ja aluskõrdi koos taskuga tegid Lohu Ella ja Lohu Anneli. Põll ja käiste rätik pärineb Uio-Matu Mare Mätase varalaekast. Kadri Keiu kõrdi ja aluskõrdi valmistas Roosilaiu Taimi.

Küsimusele, kas president Toomas Hendrik Ilves võiks samuti troi selga panna, vastas Evelin: „Ilves on ju mull! Troi võib panna selga Luukasele.“

Evelin Ilvesel on hea meel, et on Kihnus oma riiete eest palju kiita saanud ja Kihnu naised on öelnud, et talle need sobivad. „See on kõige suurem kompliment, sest ega Kihnu naised hakka niisama kiitma,“ rõõmus-

tas ta.

Oma kihnu mustri võõd peab ta maailma ilusamaks võõks, mis ta kunagi näinud on. „Käisime praegu ühes üksildases rannas ujumas ja imetlesin oma võõd, mis oli kivi peal,“ jutustas Evelin Ilves. Möödunud viulifestivalil esmakordselt kõrdiga käinud presidendiproual on kogunenud seitse põlle.

Evelin Ilves ütles, et on täielikult Kihnu usku sellest ajast peale, kui ta üle 20 aasta tagasi jalgsi üle merejää Kihnu tuli. „Täiesti hull,“ hindas ta ise, sest ühtegi kihnlust kaasas ei olnud. Ta on sõitnud Kihnu ka nii, et jää peal oli 60 cm vett, seekord oli teejuhiks siiski kihnlane.

Merepeo üritused on Evelini arvates toredad, ta tantsis koos tütrega niikaua, kui Virve ja Kukerpillid mängisid. „Siis võtsime käest kinni ja läksime läbi pimedas metsa,“ jutustas ta.

Mitmed pealtvaatajad ütlesid, et see oli nii armas, kui presidendiproua koos tütrega käsikäes läbi metsa koju tõttas.

Anu Saare

Väliseestlasena tantsu- ja la

Juuli alguses oli mul au osaleda koos pere ja oma endise rahvatantsugrupi ning kooriga Vancouverist Tallinnas tantsu- ja laulupeol. Lisaks meile oli tantsupeol kaasas Kallase Alvar ja Jõe Janno ning laulupeol Kuraga Mari.

Mul oli võimalus suurel peol osaleda teist korda tantsijana ja esimest korda lauljana. Paljud olid meid hoiatanud, et ei ole tark mõlemast osa võtta, aga meie kangekaelsed iseloomud hüüdsid: "Ei, me saame hakkama!"

Tantsupeoliste nädal algas juba varem, esmaspäeval. See pole ainult nii, et rühmad peavad aasta jooksul tantsud selgeks õppima, vaid tuleb ka neli päeva Tallinnas intensiivsest proove teha. Meie päevad olid täidetud 11-12 tunniste proovidega, olgu siis külmas viimas või kuumas päikeses. Täname Eesti ilma, et see nendel päevadel nii muutlik oli. Aga isegi siis, kui me olime varbaotsteni lähimärjad, me nautsime seda kogemust. Mulle meeldis eriti vihmakeepide krabisemise kõla, kui me tantsisime.

Meie D-rühma juht Ülo Luht ja tema assistent Rauno Zubko juhatasid meid läbi kõlarite ja me harjusime Ülo kummalise muusika lugemise stiiliga. Alguses see segas mind, aga nüüd tunnen sellest puudust ja leian end ise samamoodi lugemas: „Rum da di dum, dum da di bum, rum da di dum, dum da di bum.“

Kuna meie D-rühmas olid „vanaemad ja vanaisad“, siis sobis hästi, kui meie tantsijad kurtsid koduteel valusate jalgade ja selgade üle.

Proovid kestsid terve nädala ja lõpuks saabus reede, mil meil olid esimesed tantsuetendused ja laulukooridel algasid esimesed lauluproovid. Mul oli kahju, et tantsuetenduste pärast jäin proovi hiljaks, aga kuulsin hiljem ema ja õe käest, et nad pidid väga kaua ühe ko-

ha peal seisma, ruumi oli vähe ja nad tundsid end nagu kalad lõmastatud purgis.

Laupäeval pärast tantsupidu kogunesime, et alustada 10 kilomeetri pikkust rongkäiku. Alustasime Vabaduse väljakul ja sammusime Lauluväljakule. Küll see oli lahe! Vaadata kõiki võõraid, kes hüüavad „ELAGU VANCOUVER“ ja naeravad lihtsalt sellepärast, et kõik on laulupeo tujus. Paljud plaksutasid ja pildistasid ja see tõi tõesti naeratuse näkku, isegi kui jalad anusid, et neil lubataks korraks istuda. Pastlad.....need ei ole kõige paremad jalanõud selliste ürituste jaoks. Pühapäeval tulid lõpuks viimased etendused. Tantsuplatsil nägin pisaraid ja kallistusi, kui kõik tantsud olid tantsitud ja ise ka tundsin, et mul on kahju, et nüüd on see kõik läbi. Tantsijad tegid pilte, kallistasid ja musitasid ja kõigil olid näod naerul ja uhke tunne.

Aga polnud aega puhata. Nüüd kiiresti Lauluväljaku lavale! Kuid nüüd tuli väike langus. Olime füüsiliselt ja emotsionaalselt nii väsinud, et tahtsime õega ainult üht: rahvariided ära võtta ja maha istuda. Siis sain aru, miks kõik hoiatasid meid enne pi-

du. Aga võibolla oli meie Eesti veri, mis pani meid vastu pidama, sest võtsime ennast kokku ja läksime laulma.

Oi, kui õnnelik ma olen, et jaksasime! Laval oli võimas tunne! Kuna olin esimest korda laulupeol, ei teadnud ma, mida oodata, aga see uhke tunne 30000 eestlasega koos laulda on midagi sellist, mille kirjeldamiseks ma ei leia sõnu. Pärast kõiki neid heitlikke ilmu, proove ja rongkäigust astunud samme oli nüüd lõpp. Selline mõte tuli mulle pähe, kui laulsime Pärt Uusbergi loodud laulu „Muusika“ ja kui jõudsime sõnada ni „või silmad vees“, siis ka minu silmadest lihtsalt voolasid pisarad välja. Ma ei tahtnud, et see lõpeks.

Ühe nädalaga sõbunesime

aulupeol

Fotod: Silvia Soide

paljude inimestega, kogesime igasuguseid ilmu, nägime vaeva, pisaraid, higi ja isegi verd. Nautsime iga hetke ja toetasime teineteist, kui kellelgi oli langushetk. Ja muidugi meie abilised Kihnust Janno, Alvar ja Mari olid nii tublid, et uhke tunne oli nendega tantsida ja laulda.

Kui vaatan sellele ajale tagasi, siis arvan, et järgmisel korral valiksin ainult tantsupeol osalemise. Need on mõlemad võimsad peod ja erinevad kogemused, aga tantsupeol tundsin end tõeliselt uhkena. Sellest pole midagi, et proovid on nii rasked ja päevad pikad, aga lõpuks saab nautida neid ilusaid mustreid, mida meistrid on välja mõeldud. Nüüd saan aru, miks pidude vahel on 5 aastat. See on midagi nii geniaalset, mida muusikud ja tantsujuhid on välja mõelnud ja ma tõesti sooviks, et ma saaksin maailma näha nende silmade läbi.

Tallinnas oli tore, aga kohe kui Munalaidu jõudsime ja ma tundsin seda magusalt tuttavat mere lõhna, oli hea tunne koju jõuda. Natuke rikkamana ja ilusate mälestustega.

Nurme Silvia

Pidu pildis

Fotod: Jérémie Jung / Prantsusmaa

Kihnlased Liivimaad avastamas

Kihnu kielekoja liikmed ja mandrikihnlaste *üläljõst-misõ* põhituumik käis juuniku lõpus Kihnu Kultuuri Instituudi eestvedamisel ringreisil Liivimaal.

26. juuni hommikul ootas buss Munalaiu sadamas Manija ja Kihnu rahvast, et võtta ette kahepäevane reis Lätimaale. Õnneks oli ilm reisimiseks ideaalne: pilves ilm, õhutemperatuur 13 soojakraadi. Ja sõit võiski alata.

Esimeseks vaatamisväärsuseks oli Münchhauseni muuseum Liepupe vallas Duntis, mis on praegu üks külastatavamaid paiku Lätis. Edasi läks sõit Jurmalasse, kus tegime väikese jalutuskäigu vanalinnas. Nüüd ootas ees pikem sõit Kolka poole. Tee külgnas Kurzeme rannäärse alaga, mis oli aastaid täiesti suletud piirkond, sest see Kurzeme rand oli endise NSV Liidu läänepiir - seega tugeva valve all ja sõjaväestatud. Nüüd on rannäär aga õnneks kõigile kättesaadav, mis võimaldab nautida selle ilu. Sõitsime läbi mitmest vanast kaluriküllast, Rojas tegime järgmise peatuse. Roja võlus meid iidse sadamaga, mida isegi muistsed viikingid olevat kasutanud, seda tõendavad nende matmispaigad nn vanapagana paadid Roja jõe kallastel. Kuramaa hertsogiriigi ajal olevat Rojas laevu ehitatud ja ka nüüd käib sadamas aktiivne tegevus: kalapüük ja kaubavedu. Rojast saab sõita ka Ruhnu saarele.

Järgmine peatuspaik oli Kolka neem, kus saavad kokku kaks merd. Ilusa ilma korral pidi nägema siit ka Ruhnud ja Sõrve saart, aga meie ei näinud ei üht ega teist.

Laevasõiduks on see piirkond ohtlik paik - 6 km pika madaliku taha tehissaa-rele on hoiatuseks ehitatud tuletorn (1884).

Kolka neemest veel paar-kümmend kilomeetrit sõitu ja olimegi Mazirbes, meie majutuskohas. Siin tähistas

Foto: Evi Vesik

takse igal augustikuu esimesel laupäeval liivlaste pühi ja asub ka liivlaste rahvamaja. Käisime vanade paatide surnuaial ja nautisime rannas päikeseloojangut.

Oli võimalus proovida ka liivlaste roogi, odratangu-putru ja rukkijahust porgandikooki, aga selle jätsime järgmiseks korra. Õhtu veetsime lõkketule ääres lauldes, pilli mängides ja kihlastega võideldes.

Järgmisel päeval oli esimeseks peatuspaigaks Dundaga loss, mis on suurim 13. sajandil ehitatud loss Põhja-Kuramaal oma kinnise õue, väravatorni ja 2–3 m paksuse müüri. See loss on hästi säilinud ja lähedal on enam kui 20 hektari suurune park 48 puuliigi ja 5 suursuguse puuga. Nõukogude ajal tegutses lossis Dundaga keskkool. Lossi keldris on avatud püsinäitus, mis on pühendatud maailmakuulsale Dundaga elanikule krokodillikütt Arvids Blūmentālsile (1925–2006). Tema oli ka tuntud filmi „Krokodill Dundee” peategelase prototüüp.

Sealt läks sõit edasi Ventspils, mida peetakse Läti purskaevude ja lilleskulptuuride pealinnaks ning seda ilu saime meiegi nautida.

Külastasime ka Liivi Ordu-lossi, mis on Läti vanim keskaegne kindlus. Siin võttis meid vastu Haapsalust pärit Helgi Daubare, kes rääkis meile sulaselges eesti keeles Liivimaast ja liivlastest, samuti andis põhjal-

ku ülevaate ordulossist.

Minu jaoks oli kõige põnevamaks eksponaadiks tarbeesemed ja ehted, mis uhuti Staldzene randa 2001. aastal.

Viimaseks peatuspaigaks oli Kuldiga, kus ajaloolises keskuses on säilinud kitsad tänavad, omapärased ühekorruselised majad korstnaga keskel ja punase kivitusega. Samuti oli Kuldiga algselt Kuramaa hertsogkonna pealinn aastatel 1596 – 1616. Kuldiga vanalinna keskuses voolab Alekšupīte, mille juga on 4,5 meetrit kõrge ja on kõrgeim juga Lätis. Alekšupīte vool on väga omapärane, jättes mulje, et see justkui voolab läbi Kuldiga vanalinna majaseinte ning seetõttu nimetatakse Kuldigat Läti Veneetsiaks. Linn on ka kuulus tänu Euroopa kõige laiemale joale Ventale, mis on 240 meetrit lai. Kõige parem vaade joale oli vanalt telliskivi sillalt.

Peatuspaigas toimus veel üks tähtis sündmus: Oru Vilma “ristimine”, kes viibis esimest korda välismaal.

Ja nüüd algas pikk koju sõit, mis kestis väikeste peatustega ligi viis tundi. Tore, et reisiseltskond oli rõõmsas meeleolus, huumorimeelne, mitte keegi ei virisenud ega mossitanud.

Me ei olnud veel jõudnud Eestimaalegi, kui juba arutati järgmise reisi sihtkohta. Kõik nõustusid Roberti Martaga, kes pakkus välja sõitu Novgorodimaale.

Sarabu Silvi

Paadi puu

Meie reis Naissaarele sai teoks tänu toredale juhusele. Eelmise sügise oktoobrikuus olime Tallinnas KUMU-s pakkumas Eesti kultuuritegelaste konverentsil (UNESCO 10) „kohvikõrvaseks“ Kihnu laulu, tantsu, pillimängu.

Seal jäime silma meie maailmakuulsale dirigendile Tõnu Kaljustele. Tema kutsuski kihnlasi väikesaarte laulupeole „Paadi puudutus“.

Laulupidu toimus Naissaarel 27.–29. juunil ja oli korraldatud mõeldes nendele inimestele, kes olid sunnitud 70 aastat tagasi oma kodukohast lahkuma või põgene-ma. Tol ajal ei jäänud Naissaarele ühtegi kohalikku inimest, nende asemel seadis end saarele sisse Vene sõjavägi. Endised elumajad saeti küttepuidudeks, millega sõjaväelaste kasarmuid köeti. Naissaar oli sõjalises-strateegilises mõttes magusa koha peal, Soomes on sealt alla 40 km.

Siiaamaani meenutavad möödunud ajaloo õudust kokkukorjatud suured miinide kestad ja betoonist valatud alused, kust neid miine rongiga saare ühest otsast teise transporditi. Raudteed ja vana vedurit võib Naissaarel siiaamaani näha.

Naissaar on veidi suurem kui Kihnu – 18 km². Paiksel elab saarel ainult kolm inimest. Suvel asustavad saart suvitajad ja kontsertide külastajad. Naissaarel pole elektrit, seda toodetakse igas majapidamises eraldi generaatorite või päikesepaneelidega. Pole ka kauplust, rääkimata koolist, rahvamajas või muuseumist. Seega elamiseks on suhteliselt askeetlikud tingimused. Laulukoored toodi saarele Tallinna Lennusadamast reisilaevaga Monica. Meid oli kokku üks laevatäis – ligi 200 inimest. Naissaar võttis meid vastu ilusate valgete liivarandadega – need paistsid sil-

dutus

ma juba poolelt mereteelt. Silmailu pakkusid roosades-
lillakates õites kibuvitsapõõ-
sad, neid oli seal tõesti väga-
väga palju. Teekond kenast
korrastatud sadamast maju-
tuskohhta veoauto kastis oli
sõna otseses mõttes põrgu
värk. Metsavahelisel teel sõi-
ta oli hullem kui suure tormi-
ga mere peal – kõik kolksus,
rappus, kõigutas. Teed Nais-
saarel on konarlikud, kün-
kalised, kivised, kurvilised
ja liivased. Vahemärkusena
olgu mainitud, et saar kuu-
lub heal järjel olevale Viimsi
vallale, sellele vaatamata on
teede korrastamine jäetud
vaeslapse ossa.

Sihtkohta jõudes oli tunne,
et kõik inimese eespool asu-
vad siseorganid olid „koli-
nud“ tahapoole ja vastupidi.
Sellele vaatamata oli lõbu
laialt ja autokastis võtsime
üles laulu- ning pillilood.

Reede õhtul kuulasime
huvitavaid ööülikooli loen-
guid, kus räägiti maa asusta-
misest, inimeste tagasipöör-
dumisest saarele. Kalev Ra-
jangu, Tiia Toometi, Tiina
Kirsi, Valdur Mikita ja Jaan
Kaplinski ettekannetest jäi
kõlama mõte, et inimene ei
tohiks kõike kultuuristada,
alles peaks jääma teataval
määral metsikust ja ürgsust.

Pärast ööülikooli toimus
koorikontsert Eesti Roots-
si Mihkli abikirikus, seal esitas
laulukoor Huik Veljo Tormi-
se kooriteose „Tornikell mi-
nu külas“. Laulsid ja mängi-
sid ka pilli Kuraga Mari, Ti-
namai Prangli saarelt ja Võ-
ru päritolu Ele Pedassaar.
Viimane on tuntud EMHI sü-
noptik, kes televisiooni kau-
du paistab ta tõsine ja asja-
lik tegelane. Tegelikult on ta
rõõmsameelne laulunaine,
kes mängib ka viiulit. Omari
küünides läks kontsert eda-
si Georg Otsa muusikakooli
keelpilliorkestri saatel.

Laupäeval toodi Naissa-
arele sama laevaga paarsada
külastist-pealtvaatajat. Rong-
käik sadamast peopaika oli
lustakas, rõõmus, täis koo-
rilaulu ja pillimängu. Meie

kihnlaste kamp tegi käigu-
pealt sekka ka mõned tant-
sud.

Laulupidu toimus Omari
küünides, esinejad mand-
rilt olid segakoor Huik, EFK
meeskoor, EFK meeskvar-
tett, segakoor Head Ööd,
Vend, kammerkoor Sireen,
ERR segakoor, keelpilliork-
kester Collegum Musicale.
Üles astus ka Prangli saare
esindus ning meie, kihnlas-
ed. Kuulda sai kaunist koo-
rimuusikat. Kuna meil pol-
nud koori välja panna, siis
Tõnu Kaljuste nimetas meid
üllatuskülastisteks. Meie tere-
tuslaul läks piduliste süda-
metesse, kõik see rahvas lau-
lis kordusi kaasa. Ei saa mär-
kimata jätta, et olime laulu-
peo tähelepanu keskpunktis
oma kirevate riiete ja rõõm-
sa olemisega.

Ka meie ise saime suure ül-
latuse osaliseks. Laulupeo
kontserdi lõpus pidi Marko
Matvere kooride ja keelpil-
liorkestri saatel laulma Kih-
nu hünni „Kui ärkab kevade
üle maa“. Aga keda sel het-
kel kohal polnud, oli Matve-
re. Mis siis nüüd??? Seejärel
Tõnu Kaljuste küsis mokaot-
sast, kas meie oskame seda

Fotod: Kuraga Mari

laulda. No mis küsimus???
Tegime käigupealt ära. Oli
ikka võimas tunne küll lau-
da kooride, keelpilliorkes-
tri ja Kaljuste juhatusel seda
lugu. Kontsert läks sujuvalt
üle tantsuõhtuks Väikeste
Lõõtspillide Ühingu saatel.
Tantsuplatsil õpetasime pi-
dulistele Kihnu tantse, mis
kõigile väga meeldisid.

Ilmataat soosis meie viibi-
mist ja tegemisi saarel igati,
vaid viimasel päeval saime

kaela suure vihmaajaku. Kile-
keepidega kaetuna loksusi-
me autokastis sadama poo-
le ja mõlesime kaastunde-
ga neile, keda oleme näinud
Kihnu sadamas veoautokas-
tis sarnases olukorras suve-
puhkust veetmas.

Kui võrrelda Naissaart Kih-
nuga, siis meie elame kui pa-
radiis. Jälle kord teadmine,
et Kihnu on elamiseks maail-
ma parim paik.

Kuraga Helga ja Mari

Klassijuhataja kõne 9. klassi lõpuaktusel 14.

Minu armsad lapsed!

Tegin nüüd selles pöördumises meelega kaks viga. Esiteks ei ole te minu, vaid ikka oma emade-isade... ja teiseks muidugi, mis lapsed te nüüd enam, kenad noored ... ja eriti, kui teid täna vaadata, siis peaaegu juba täiskasvanud. Hirmus ilusad ja pidulikud pealegi.

Aga nii hea on neid kahte viga täna teha ja öelda: minu armsad lapsed....

Ja öelda teile nii mõndaigi veel. Läbi saab täna see kool. Maailm, mis teid ees ootab on... Jah, milline ta siis on? Selles maailmas on avastamisrõõmu, valikuid, põnevust, seiklusi, uudishimu, armastust, palju head ja ilusat, aga mõnikord on selles maailmas ka ebaõiglust, pettumust, ebaõnnestumisi ja ülekohut.

Teie peate siit väikeselt saarelt minnes ja linnaelu alustades võtma suure koorma ning vastutuse, et iseseisvalt hakkama saada. Te saategi hakkama, kuigi mõnikord on raske. Kõigil on raske, see käib elu juurde. Ometi on igast olukorrast väljapääs ja teadke, et loobumine ei ole enamasti hea väljapääs.

See muidugi ei tähenda, et otsuseid ja valikuid ei tohiks muuta. Ikka võib ja teinekord peabki. Aga mitte sellepärast, et te ei viitsi ja tahate minna kergema vastupanu teed või siis mõtlete, et mis nüüd mina, las teised, nemad on paremad.

Vastupidi, just sina. Just sina julge teha otsuseid, julge tahta enam, julge oma soovide kõva häälega välja öelda ja muidugi nende täidemine nimel tegutseda.

EGLE. Tegelikult peaks Sinu käest suisa andeks paluma, et Sinule mõnikord nii suur koorem sai pandud.

Kes luges koolipeol luuletuse, kes esindas klassi stiil-

lipäevadel, kes oli kooli õpilasesinduse president, kes silus oma klassikaaslaste mõne õpetajaga tekkinud konflikti ja ise selle läbi kannatas. Ikka sina, Egle.

Sina oled see, kelle peale sai alati loota, sest oled kohusetundlik, tark, hooliv, südamega asja juures.

Lahendasid ükskord õpetajate koosolekult osa võttes ühe lausega tähtsa probleemi, mida meie, täiskasvanud, lahendada ei osanud, kuigi olime seda mitu korda arutanud. Aitäh, et Sa olemas oled.

KARMO. Sinule peab ka aitäh ütleva, et Sa olemas oled. Ükskord ütles meie koolipapa Toomas Pajula, et siin on nii vaikne, nagu polekski koolimajaga tegu ning isegi koolipoisid pahanud ei tee. Sina, Karmo, tegid ükskord koolimajas pauku (ma ei oska küll öelda, kuidas selle peale tulid), aga sel

korral ei saanud keegi öelda, et koolimajas liiga vaikne oleks olnud.

Karmo, Sa oled kindlameelne, aus, sihikindel ja kui midagi pähe võtad, siis ümberveenda on Sind raske. Tean väga hästi, et välise koore all on Sul kaastundlik süda. Ja kui Sul mõnikord Pärnus kange napoleoni koogi isu peale tuleb, siis helista.

JANELI. See tüdruk teab, mida ta tahab ja oskab selle nimel tegutseda. Sa oled töökas ja virisemas ei ole ma Sind kunagi kuulnud. Kui Sulle midagi ei meeldi, siis Sa analüüsid olukorda, aga ei kurda.

Mõnikord on tunne, et Sinus oleks nagu kaks tüdrukut sees. Sa oled tagasihoidlik, aga samas südi, Sa oled malbe, aga samal ajal ka sitke. Endale Sa liiga teha ei lasse, teistele ka ei tee. Ja Sa oskad naerda nii nakatavalt, et tahaks kohe kaasa naerda.

MARTIN. Martin meeldib minu arust kõigile. Noorematele koolilastele, omavanustele ja kui siin veel temast vanemaid õpilasi oli, siis nendele ka. Sa meeldid õpetajatele ja täiskasvanud inimestele, kes Sinuga on kokku puutunud. Ja muidugi tüdrukutele.

Olen päris kindel, et mõne aasta pärast hakkad Sa ka oma õele Liisule meeldima. Ja miks Sa ei peaks meeldima, oled sõbralik, rahulik ja asjalik. Sa oskad paljusid asju teha nii kätega kui peaga ja kui Martin ütleb, et talle midagi ei meeldi, siis tavaliselt ongi asjad pahasti.

Kui Sinult palusin, et Martin kas Sa teeksid või tooksid, vastasid Sa ikka rahulikult: ju siis peab.

AIDAR. Kui koolis oleks korraldatud viiskama õpilase valimine, oleks Aidar olnud põhiline kandidaat, sest Sina ütlesid kõige kõvema

juunil 2013

häälega tere ja ära ei unustanud Sa seda kunagi. Isegi mitte siis, kui Sul edevus ja itsitamishoog peale tuli.

Õppimises tegid Sa viimasel aastal suure hüppe tänu oma tahte ja tööle, oled tubli noormees.

Ja see võileib, mille Sa mulle ekskursioonil tegid, oli ikka ilmatu uhke.

RANEL. Ole ikka selline hea poiss, nagu Sa oled. Oled seltsiv, sõbralik, viisakas, mõnusa huumorimeelega ja oskad nalja teha.

Mulle nii meeldis, kui ütlesid, et ei tegelikult ei tahaks Sa kõiki komme ära süüa, aga ebaviisakas oleks võtmata jätta.

Usu endasse ja kujutan Sind küll ette suure laeva kaptenina. Usun, et Sinust tuleb kindalmeelne, aus, töökas mees ja tea, et südamlikkuse näitamine on vägagi mehelik.

Meie kooli mälestuste

sahtlisse jääte te sõbraliku ja kokkuhoidva klassina. Tahaks väga loota, et vastutustunne on see, mida siit kaasa saite ja elu jooksul see aina kasvab, sedavõrd, kuidas teie ise inimestena kasvate ja arenete.

Teadke, mu armsad, et headel soovidel on komme täide minna. Selleks soovin teile, tarkust, aga ka õnne ja vedamist, samas ka toetavaid sõpru ja kaaslasi. Head soovid ei puuduta sugugi ainult õppimist, tööd ega karjääri, aga ka isikliku õnne ja armastust, mis on ju tähtsamgi.

Minu südamesse jääte te sõpradena. Ma ei saa lubada, et ma enam mitte kunagi ei kasuta, kasvõi mõtteski, väljendit minu lapsed. Eks te kuhugi südamesoppi jääte mul küll alatiseks.

Teie õpetaja **Anu**

Kodukaunistuse konkursil tunnistati Kihnu kaunimaks vallaks

Konkursil "Eesti kaunis kodu 2014" sai Kihnu vald kaunima omavalitsuse eripreemia.

Kihnu avaldas komisjonile muljet, olles oma 16 ruutkilomeetril omaette vald, kus heakorrale pööravad järjest suuremat tähelepanu nii vallamaja kui kinnistute omanikud külates.

Pärnu maavanem Andres Metsoja tänuvastuvõtul osalesid Helder ja Paal Põlluste, kes kaunima Pärnumaa valla preemia vastu võtsid.

Konkursil osales 13 maakonna omavalitsust, hindamine toimus neljas klassis eramutest tervikliku maa-

asustuseni.

"Tore on vaadata seda, mis on tehtud, teie panus kodukaunistamisse on mõõtmatu, selles on hoolt ja armastust," rääkis maavanem tänuüritusel.

Pärnumaa omavalitsuste liidu juhatuse liige ja maakondliku kodukaunistamise konkursi komisjoni liige Taimo Tammeleht ütles, et rõõmu teeb konkursi elujõulisus ning tahe teha kodud ja ümbrused järjest ilusamaks.

Võitjad said sellekohase majamärgi, kõik osalejad aga rahvusvärvides viiru ja tänukirja ning kauni rukkilillekimbu.

Kihnu Leht

Foto: Silvia Paluoja / Pärnu Postimees

Mio oma sõna sõnaraamatussõ

◆ Kihnukielse sõnaraamatu tegemine käib täie ooga.

Viel on viimne võemalus sõnna sõnu juurõ panna. Aasta lõpuks tahetasõ sõnadõ sisestamine lõpõta ning raamat trükki anda. Kui sõnaraamat on juba ilmun ning otsid mõnda kihnlasõlõ omast sõna – küll on kahju, kui sedä siält ei levä.

Iä kihnlanõ!

Panõ oma sõna raamatussõ.

Kui siolõ tulõb miele mõni jõlus kihnukieline sõna või siokõ sõna, sasja enäm ei tarvita või olõd mõnõ asja kohta kuuln uut sõna, siis anna aga meitele tiädä.

Sõnu võib tõua või suata Kihnu muusiumi või Kihnu Kultuuri Instituuti. (muuseum@kihnu.ee või silvi.murulaug@gmail.com)

Sarabu Silvi

Kihnu Kultuuri Instituut annab tiädä

◆ Tähelepanu Kihnu kuõli õpilasõd!

Kihnu kiele laagõr toimub eenäkuu 22.-23. lädemestel. Kavas on tutvõ ümbruskonna uvitavatõ kohtõga, sh külastä Ainaži meremuusiumi, käüä ratsutamas ning tehä viel paelu egäsugusi asju. Osavõtumaks on 10 eurot.

Kui tahad kua laagrist osa võtta, anna sellest tiädä õpõtajatõ Koldõ Küllile või Nõlvaku Evile.

Pärnumaa valdade XXI Rannamängud toimuvad 19.-20. juulil Manijas

◆ Võistlusaladeks on pendelteatejooks, võrkpall naistele, võrkpall meestele, kergetõustik, kõievedu, mälumäng, kombineeritud teatevõistlus, juhtkonnavõistlus, rannamadratsitel sõudmine ja taidlus teemal „Habemega nali“. Kihnu võistkond on esindatud ning ju näeb, kuidas meil sel aastal läheb.

London - kirju, suur ja sõbralik

Kihnu kooli 9. klassi klassi tänavune lõpureis viis Londonisse – Inglismaa ja Ühendkuningriigi pealinna ja Euroopa suuruselt teise linna. Maailmalinna, kus on segunenud suurlinlik sagimine, rutt ning arvukete parkide rohelus ja õiteilu.

London on väga kallis linn ja reis ei oleks saanud teoks ilma lahkete abiliteta. Oleme tänulikud Kihnu vallavalitsusele, AS-le Kihnurand, AS-le Kihnu Veeteed, Kersti ja Andres Preele AS-st Lupree ja Viljo Vetikule. Aitäh!

Kus käisime ja mida nägime?

○ Sõitsime laevaga mööda Thames'i jõge Toweri kindlusesse, nii et esmalt saime Londoni vaateid ka jõe pealt nautida, seejärel jalutasime kuulsas Toweri loss-kindlus-vanglas-palees, kus imetlesime eelkõige kuninglikke kroonjuveele ja relvistut.

○ Vaatasime Buckinghami palee juures toimunud kuningliku vahetkonnavahtuse tseremooniat ja kõrgetes karusnahksetes mütsides ja sõdurikuubedest vahid andsid toreda etenduse. Lipp palee katusel näitas, et kuninganna on kodus.

○ Hingasime sisse Westminster Abbey ehk keskaegse kloostri kiriku ajaloolist hõngu. Kirikusse on maetud või seal mälestatud paljud monarhid, riigimehed, kirjanikud, kunstnikud ja seal toimusid ka kuninganna Elizabeth II troonimine ja printsess Diana matused.

○ Käisime põnevate interaktiivsete eksponaatidega teadusmuuseumis, mis tutvustab teaduse ja tehnika saavutusi läbi sajandite, ja loodusmuuseumis, kus olid väljapanekud alates kivistitest ja kalliskividest kuni dinosauruside ja sinivaalani.

○ Vaatasime Parlamendihoonet ja seal küljes asuvat hiiglaslikku 14-tonnist kella Big Ben, imetlesime kuul-

said telefoniputkasid, filmidest mällu sööbinud takso- ja kahekorruselisi busse ja jalutasime Baker Streetil, kus tegime peatuse Sherlock Holmes'i majamuuseumi juures.

○ Jalutasime niisama mööda Londoni tänavaid ja parke, kus imetlesime Kuninganna Mary roosiaeda ja tegime tutvust kohevasabaliste Ameerika oravate ja arvukate pargilindudega.

○ Käisime hiiglasliku kupliga St Pauli katedraalis ja ronisime selle tippu, kust avanes kogu Londonile hunnitu vaade. Katedraali kuppel on 111 m kõrge ja kaalub 165000 tonni ja on üks suuremaid maailmas.

○ Käisime Rahvusgaleriis Trafalgeri väljakul, kus on

Inglismaa silmapaistvam Euroopa kunsti kogu.

○ Elasime kõik noortehoteli ühes pisikeses toas, kus kolmekorrukselistest nariidest enam põrandapinda suurt üle ei jäänud, seepärast kutsusid poisid seda vanglaks.

Mis lõpureisi osalejatele kõige enam meelde jäi?

Martin:

Aeg lendas ruttu, esimesel päeval tundus aega küll olevat, aga korraga sai see juba läbi. Oli tore reis. London on ilus linn, ilusam kui kõik Eesti linnad kokku. Nägime palju huvitavat.

Linnatänavatel liikus kirju seltskond mustanahalistest hiinlasteni, mitte nagu Tallinna või Pärnu tänavatel lii-

kuv hall mass. Tänaval olid inimesed lahked ja viisakad ja kui keegi otsa jooksis, siis ka vabandas, Eestis ei vabanda eriti keegi.

Tiipturnil oli metroos palju rahvast ja suur trügimine, ka kahekordse bussiga oli lahe sõita, nägi linnalu teise korruse pealt. Tänavatel liikusid kallid ja uued autod, vähe oli odavaid paune.

Fish and chips sai ka ära proovitud ja oli tõeliselt hea. Ka pitsa oli mõnus. Hiina toid küll hea ei olnud, aga suure näljaga polnud ka väga viga.

Ilusaid naisi oli ka palju. Mina läheks Londonisse esimesel võimalusel tagasi.

Egle:

London meeldis mulle väga. Linn oli imeilus, inimesed

sed viisakad ja sõbralikud ja liiklus hästi korraldatud. Metrooga oli sõita vägev.

Külastasime erinevaid paiku ja muuseumi, kus saime juurde põnevaid teadmisi, sõime kohalikke roogasid ning õppisime linnaelu sisse sulanduma. Loodan, et saan varsti uuesti Londonisse sõita. Kogu linn oli täis kahekorruselisi busse ja Londoni kuulsaid telefoniputkasid. Rahvas oli väga kirju, kuid ühtne ja sõbralik.

Tuba meie hostelis oli imepisike, kuid sai lõpuks väga koduseks. Aeg lendas kiiresti ja koju sõidu aeg jõudis liigagi kiiresti kätte.

Ranel:

Reis oli tore ja meeldis mulle. Kõige rohkem meeldis mulle viimasel päeval

St Pauli katedraali tippu ronida ja Londoni vaadet näha. Tore oli ka pargis oravaid toita. See oli tüütu, et metroorongid punnis täis olid. Meie ööbimiskoht polnud ka suurem asi ja me nimetasime seda vanglaks.

Janeli:

Reis oli huvitav ja koos klassikaaslastega oli see veelgi huvitavam. Mulle meeldis Londoni juures kõik. Inimesed on Londonis tohutult viisakad ja sõbralikud, kuid kindlasti leidub neid, kes ei ole. Meeldis veel sõita erinevate transpordivahenditega: lennuki, rongi, metroo, kahekordse bussiga ja laevaga (mööda jõge Towerisse).

Minule meeldis väga loomusmuuseumis, kus sai vaadata erinevaid vääriskivisid, mida oleks vaatama jäänudki. Kui me Buckinghami palee juures käisime, oli põnev mõelda, et kuninganna on parasjagu lossis, sest lipp lehvis palee katusel. Mulle meeldis ka rahvusgaleriis, kus olid kuulsate kunst-

nike väärtuslikud maalid.

Palju kondasime Londoni tänavatel ja parkides, kus nägime oravaid.

Poodidest meeldis mulle kõige rohkem Primark, kus veetsime neli tundi. See oli nii suur pood, kuhu võis lausa ära eksida.

Anu:

Ilus ja võimas linn muidugi, ikus palju vaatamist ja avastamist.

Selle kõrval jäi aega tunda rõõmu väikeste oluliste seikade üle. Üks õnnelik hetk (Oh, peatu aeg) oli see, kui õpilased pargis oravaid imetlesid ja nende üle rõõmu tundsid. Ja kui sõbralikud nad üksteise vastu olid. „Egle magab nagu Lumivalgeke,“ tasandasid poisid häält, tahtmata magavat klassiõde segada. Hästi tore oli see, kui me tüdrukutega poetanavale (Oxford Street) läksime ja pärast õige kaubamaja ülesleidmist Janeli rõõmust üles hüppas, Egle jälle leidis, et ainuüksi sellepärast tasus tulla, et nii õnneliku Janelit näha.

Valmiv parvlaev Kihnu Virve läheb viieks aastaks vedaja kasutusse

◆ Majandus- ja kommunikatsiooniministeriumi eel nõu kohaselt antakse järgmise aasta oktoobriks valmiv uus 9,4 miljonit maksev reisivarvlaev Kihnu Virve vedaja valdusesse viieks aastaks.

Ministerium volitab laeva kasutamiseks andmise lepingut sõlmima veeteede ametit. Laevade otsustuskorras kasutada andmiseks on vajalik valitsuse nõusolek.

Jäaklassiga teraskerega laev võetakse kasutusele Kihnu saarega ühenduse pidamiseks. Laeva pikkus on 45 meetrit, laius 12 meetrit ja süvis 2,7 meetrit. Laeva kiirus täislastil ja 2,7 meetrise süvise, avamere, keskmise tuule ja rahuliku mere tingimustes on vähemalt 12 sõlme. Laev on võimeline iseseisvalt liikuma 0,45 meetri paksuse silejää korral, kui jää painedugevus on 500 kilopaskalit, siis on laeva kiiruseks mitte vähem kui 2 sõlme. Peamasinate võimsus 2 x 1000 kilovatti ja meeskond koosneb kuuest inimesest.

Laev on ette nähtud reisi- jate, autode ja lasti veoks. Laeva maksimaalne mahutavus on 200 reisijat, 22 sõiduauto või kaks veoauto. Laeva ehitamisel on arvestatud võimalusega paigaldada platvormtekk, mis võimaldab laadida täiendavalt 10 sõiduauto. Laev antakse üle koos platvormteki hilisemaks ehitamiseks ja paigaldamiseks vajaliku dokumentatsiooniga.

Hetkel teenindab Kihnu saart avaliku teenindamise lepingute alusel Kihnu Vee- teed AS liinidel Pärnu-Kihnu laevaga Liisi, mis on ehitatud 1972. aastal ja mahutab 150 reisijat ning 17 sõiduauto ja Munalaids-Kihnu laevaga Amalie, mis on ehitatud 1964. aastal ja mahutab 100 reisijat ning 10 sõiduauto.

Kihnu Leht

JUUNIKUU VALLAVALITSUSES

◆ Jäeti kasutamata kinnistu, koha-aadressiga Ömbluse (Lemsi küla) ostueesõigus, kuna see ei ole valla omandina omavalitsuse ülesannete täitmiseks ja valla valitsemiseks vajalik;

◆ Jäeti kasutamata kinnistu, koha-aadressidega Koiduranna (Rootsiküla küla) ja Lüüdika (Rootsiküla küla) ostueesõigus, kuna see ei ole valla omandina omavalitsuse ülesannete täitmiseks ja valla valitsemiseks vajalik;

◆ Reene Leasele väljastati ehitusluba rehjelamu rekonstrueerimiseks ja anti kirjalik nõusolekud aida ja sauna rekonstrueerimiseks (Laose, Lemsi küla);

◆ Kinnitati Leili Madissoo poolt esitatud hajaasustuse programmi 2013. taotlusvoo aruanne projektile „Pärsti-Tooma maja- pidamise kanalisatsioonisüsteemi rajamine“;

◆ Evald Lillesele väljastati kirjalik nõusolek kuuri püstitamiseks koha-aadressil Kastani (Linaküla küla);

◆ MTÜle Püha Loomaaed anti luba korraldada 6. juulil üritus „Muajõlma III Kihnu velotuur“;

◆ Kiwanis Keila Klubile anti luba korraldada 7. juunil Tallinna Lastehaigla toetuseks Eesti Kiwanis klubide heategevuskontsert, mis toimus Vanarahvamaja platsil;

◆ OÜle Insula väljastati ehitusluba kahe kääpingumaja laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks koha-aadressil Rock-City (Lemsi küla);

◆ Kaidi Palule väljastati kirjalik nõusolek suurkaevu ehitamiseks koha aadressil Metsaserva (Linaküla küla);

◆ Maria Michelsonile eraldati 65 eurot, toetamaks Naissaare I Lauulupeol osalemise transpordikulude katmist. Nimetatud laulupidu toimus 27.-29. juunil 2014.

◆ Heakorrakonkursi „Kenä kodo“ parimaks eluhoonete grupis tunnustati Niidu kinnistu, parimaks ettevõtete ja asutuste grupis tunnustati Tolli Turismitalu. Eripree- mia vormide kokkuvõtte ja lahenduse idee omapärasuse eest läks Männi majapi- damisele;

◆ Anti kirjalik nõusolek koolimaja kütte- süsteemi muutmiseks;

◆ Muudeti tervisekeskuse teenuste hin- dasid, kõogi kasutamine maksab nüüd 5 eurot/tund (miinimumtasu 5 eurot), muu ruumi kasutamine 3 eurot/tund, pesu pe- semine ilma kuivatusega 5 eurot/masina- täis (7 kg) ja kuivatusega 7 eurot masina- täis (7 kg). Dussi kasutamine kuni 10 minu- tit 2 eurot,

◆ MTÜle Kirepi Mõis väljastati luba pro- jektlaagri pidamiseks Kihnu Koolis 09.-12. juulil.

JUUNIKUU VALLAVOLIKOGUS

◆ Otsustati osaleda mittetulundusühin- gu Pärnumaa Ühistranspordikeskus asuta- misel;

◆ Seati isiklik kasutusõigus OÜ Elektrile- vi kasuks vallale kuuluvatele kinnistutele- Jõujaam-sadama tee (Lemsi küla), Kivilae- va (Lemsi küla) ja Valve (Lemsi küla);

◆ Seati isiklik kasutusõigus Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutuse kasuks vallale kuu- luvatele kinnistutele- Vanarahvamaja (Li- naküla küla), Rahvamaja (Linanõla küla), Kooli (Linaküla küla);

◆ Algatati Silveri katastriüksuse ja lähia- la detailplaneering ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise mitteamalgatamine (www.kihnu.ee- dokumendid-planeerin- gud);

◆ Kinnitati valla 2013 majandusaasta aru- anne (www.kihnu.ee- dokumendid);

◆ Suurendati vallavalitsuse liikmete arvu (enne 4 nüüd 5) ja uueks valitsuse liik- meks kinnitati Ivar Tenson.

**Müüa HIINA NAKKEVÕRGUD 27,28 ja 30 mm
Pikkus 70 – 80 m, kõrgus 1,5 m, lina 0,11 mm**

Hind 5,8 €/tk

Telefon 515 2532

Asun Pärnus

“Esimesed kaluriartellid asutati Eesti NSV-s 1945-1947. Rahvas ei tahass algusõs varadõ ning eraomandi ühistamisegä sugugid lep-püdä. Olukord muutus jar-sust pärast 1949. aasta mär-tsiküüditämist, kui akati tai-pama, et koloosi luõmisõst ning astmisest ei põlõ pää-sü. Küüditämise varjatud ies-märk rahvas jõrmuvaalitsu-sõ alla siädi sai täüdetüd.

Kihnus luõdi 1949. aasta va-rakevade põllumajandusliku abimajandiga kalurikoloos „Nõukogodõ Partisan“. 24. aprillil Kihnu rahvamajas toi-mun koloosi üldkoosolõkul, kus oli koos 386 inimest, an-ti tiädä, et koloosnikolõ an-dassõ (või jäetasse) egä pe-re isiklikus kasutamises ku-ni kuus saandikku (0,60 ha) muad. Koloosi esimehes vali-ti Mihkel Laos (Tammõ/ Oris-seljä Mita). Tüese asus par-torg Boris Pumpunen, kelle-le ostõti esimene mootorra-tas Kihnus IZ-49. “

Nii algab trükisoe 2015. a. kalender, mis ilmus eel-misel nädalal. Muuseumi

koostatud kalender tutvus-tab unustusse vajunud pe-riodi, mil elu oli koondunud kolhoosi.

Kalender on müügil Kihnu muuseumis ja maksab 3 eu-rot.

KIHNU-RUHNU MÄNGUD KIHNU

REEDEL 25. juuli

- 15.30 Ruhnlaste vastuvõtt Kihnu sadamas
- 17.00 Näituse „KAOTATUD MAAILM / Ruhnu“ avamine Kihnu Muuseumis
- 18.00 Kihnu Kultuuri Instituudi raamatute „Merilehmä, painajad ning...“, „Kihnu mehe luegõlend“ ning „Kihnu luõmad, kaalender 2015“ esitlus
- 19.00 Kohtumisõhtu-mälumäng, lõke, slaidiprogramm, külapillimehed rahvamaja õues

LAUPÄEVAL 26. juuli

- 10.00 Kihnu-Ruhnu mängude avamine Kihnu Rahvamajas
- 10.30 Pendelteatejooks
- 11.00 Võrkpall
- 12.00 Teatevõistlus naistele
- 12.30 Teatevõistlus meestele
- 14.00 Lõunasõök võistlejatele

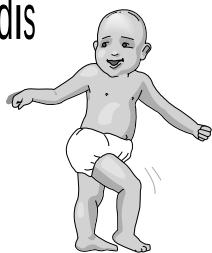
- 14.00 Jalgpall
- 16.30 Köievedu
- 17.00 Sõudmine
- 17.30 Ujumine
- 21.00 Kihnu ja Ruhnu taidluskavad „Meri ja päikeseloojang“ ja tant-suõhtu ansambliga Kihnu Poisid Linaküla rannas

PÜHAPÄEVAL 27. juuli

- 13.30 Ruhnlastele lehvitanine sadamas

OLETE KÕIK OODATUD VÕISTLEMA JA KAASA ELAMA!

Taive Lillese ja
Roger Arjakase perre sündis
16. mail 2014
tütar Isabel Arjakas
Õnnitleme!

Juulikuu sünnipäevalapsed

4. juuli

Vilma Vesik (Oru) 65
Ulve Haasma (Maruga) 55

9. juuli

Olavi Kõrre (Uusmaja) 50

17. juuli

Liisa Nazarova (Pärna) 76

19. juuli

Aivar Saare (Pajumetsa) 50

20. juuli

Vello Metsa (Tohvri) 70

25. juuli

Vello Oad (Lehise) 65
Ella Saare (Palmi) 73

28. juuli

Lidia Talu (Tanili) 94

Suvine pillilaager toimub sel aastal 11.-15. augustil Kihnus Linaküla kämpingus.

Laagris saab õppida viiulit, akordioni,
lõõtsa ja kitarrit tunnustatud
rahvamuusikute käe all.
Toimuvad ka bändiproovid.
Ootame kõiki - nii päris
algajad kui ka kogenud pillimehi!

Pilliõpe toimub kuulmise järgi
individuaal- ja rühmatundidena.

Pillilaager lõppeb **ühiskontserdiga**
Linaküla rannahallis
reedel, 15. augustil,
kus tulevad esitusele laagris
õpitud lood.

Registreerumiseks saada kiri
mariamichelson@gmail.com või
helista 513 4555 (Mari).
Registreerumisel teata oma nimi, vanus,
pill ja kui kaua oled pilli mänginud,
samuti allergiad ja muu lisainfo,
millega peaks laagri korraldaja
arvestama nii toitlustamisel kui muu
laagritegevuse planeerimisel.

Registreeruda saab kuni **6. augustini!!!**

**Laagris osalemiseks võta
kaasa oma pill!**

Kihnu pilliõpilastele on osalustasu
20 eurot, laagri toimumust toetab
Kihnu kultuuriprogramm.

Lisainfo www.kultuuriruum.ee

Lahkunud

Eda Talu

9.08.1958- 14.06.2014

Lahkunud

Maria Laos

25.02.1921 -25.06.2014

OSTAN

kontaktoreid, kaitselüliteid, raadio-
jaamu, otsilloskoope, trükkplaate ja
detaile ning aparatuuri.

Pakkumised telefonil
5 458 3370.